

Arbeidsprogram 2019-2023

Haugesund SV

Vedtatt på ekstraordinært årsmøte 24. april 2019

Menneskeskapte klimaendringer og økende forskjeller i makt og rikdom er vår tids største utfordringer. Skal vi redusere de økende sosiale forskjellene, og stanse de farlige klimaendringene, må vi ta de riktige valgene også i Haugesund.

Noen av våre viktigste saker i perioden 2019-2023:

Bekjempe fattigdom blant barn

Over 10 % av ungene i Haugesund vokser opp i familier med vedvarende lavinntekt. SV skal være en garantist for at kommunen prioriterer arbeid med å bekjempe fattigdom, og vi skal sørge for at barnetrygd og barns inntekt holdes utenfor når sosialhjelp beregnes.

Ta grønne og sosiale veivalg

SV vil at klima, miljø og levekår skal være styrende i all byplanlegging og byutvikling i Haugesund. Vi tar kampen for vern av matjord, natur- og arts mangfold. Vi jobber for at det skal være enkelt, trygt og rimelig for alle å bevege seg til fots, med sykkel eller ved bruk av kollektivtransport. Og vi setter kollektivtrafikk og myke trafikanter først, framfor å sløse flere hundre millioner kroner på utbygging av mer bilvei.

SV vil fortsatt satse aktivt på utvikling av sentrum, fordi det er god miljøpolitikk. Men det er også i sentrum at vi finner de største levekårsutfordringene i Haugesund. Og derfor er sentrumssatsingen også god sosialpolitikk.

Faste, hele stillinger og nok folk på jobb

Deltidsstilling gir ikke lån i banken. Deltidsstillinger gjør kvinner til pensjonstapere. Ingen skal sove med mobilen på nattbordet på jakt etter ekstravakter. SV skal fortsette arbeidet med å øke andelen faste og hele stillinger innenfor de kommunale helse- og omsorgstjenestene, blant annet gjennom økt grunnbemanning.

En tillitsbasert og helhetlig skole

Vi vil ha en skole der alle barn kan lære, lykkes og trives. En slik skole må ha nok lærere, mer fysisk aktivitet, mer praktisk og kreativ læring, skolemat og skolelekser for de yngste elevene. SV vil gi lærerne mer tillit og fjerne unødvendig testing og rapportering. Vi vil jobbe for gratis kjernetid på SFO for 1. trinn, og styrke ordningen med betalingsfritak/betalingsreduksjon for familier med lavinntekt.

Velferd uten profitt

Omsorg og offentlige tjenester er ikke butikk. SV kjemper for profittfri velferd og mot konkurranseutsetting av de kommunale velferdsoppgavene. Velferd skal tjene folk, ikke penger!

Vi skal lytte til de som vet hvor «skoen trykker»

Mange føler på en avstand mellom folk og forvaltning, en avmakt i forhold til systemet og lite eierskap til endringer i nærmiljøet. SV vil gi innbyggerne større innflytelse i viktige saker og jobbe aktivt for å bygge opp et godt system for innbygger- og brukerinvolvering i kommunen. Vi vil også jobbe for langsiktige og stabile vilkår for frivillige og ideelle aktører, og vil aktivt motarbeide at kommersielle tilbud får etablere seg på deres bekostning. Frivillighet stimulerer til demokrati og deltakelse, noe som er svært viktig i en kommune. SV mener også at det er nødvendig med mer tid og tillit til de som jobber for fellesskapet og vi vil jobbe aktivt for en tillitsreform i kommunen.

Innhold

Kapittel 1: Oppvekst og kunnskap.....	4
1.1 Ja til kommunale og ideelle barnehager.....	5
1.2 En helhetlig og variert skolehverdag	6
1.3 Tverrfaglig og tidlig innsats til beste for barna.....	7
1.4 Fattigdom blant barn	7
Kapittel 2: Helse og omsorg.....	9
2.1 Tillitsbasert og verdig omsorg	10
2.2 Et helhetlig tilbud i rus og psykiatri.....	11
Kapittel 3: Byutvikling og miljø.....	12
3.1 Fellesskap, ikke forurensning	13
3.2 Et levende sentrum for miljø og mangfold	13
3.3 Grønne veivalg.....	14
3.4 Grønn næringsutvikling	15
3.5 En ren natur – for alle	15
Kapittel 4: Arbeid, velferd og likestilling	17
4.1 Et trygt og inkluderende arbeidsliv	18
4.2 En solidarisk flykting- og integreringspolitikk	19
4.3 En verdig sosialpolitikk	20
4.4 En sunn og sosial boligpolitikk.....	20
4.5 Vold i nære relasjoner	21
4.6 Et levende lokaldemokrati	21
Kapittel 5: Kultur, idrett, friluftsliv og frivillighet	22
5.1 Et levende kulturliv	23
5.2 En idrett for helse og trivsel.....	23
5.3 Frivillighet som ressurs.....	24

Kapittel 1: Oppvekst og kunnskap

Framtida er nå! Barn og unge fortjener å bli tatt på alvor. Da trenger vi trygge, gode og sunne oppvekstvilkår som utjevner ulikheter. En by og et nærmiljø som ivaretar dette. Barnehager og skoler som fremmer lek, læring og utvikling for alle, til beste for den enkelte og fellesskapet.

Viktige prinsipper og prioriteringer for Haugesund SV:

Barn og unge er den viktigste investeringen i framtida. Barn og unges læring, helse og trivsel er et samfunnsansvar. Ungene våre sine oppvekstvilkår skal ikke være en salderingspost. Haugesund SV vil sikre at barnehage, skole, SFO, PPT, helsestasjon og barnevern har høy prioritet i kommunen. Vi vil styrke den pedagogiske, faglige og bygningsmessige kvaliteten på barnehager, offentlig skole og høyere utdanning, og sikre de ansattes profesjonsfellesskap i tråd med rammeplan for barnehagen og skolens nye læreplanverk (LK20).

Alle barn skal få være med på leken! Ifølge statistikk fra Bufdir lever omkring 10 % av alle unger i Haugesund kommune i familier med vedvarende lavinntekt. Fattigdom får konsekvenser på alle områder av et barns liv og fører til isolasjon og utestenging. Haugesund SV vil være en garantist i arbeidet med å bekjempe fattigdom blant barn i kommunen.

En god barndom varer hele livet. Alle barn fortjener en trygg oppvekst. Haugesund SV vil jobbe for tidlig innsats i alle ledd og at alle offentlige tjenester er samordnet til beste for barnet. Forebyggende arbeid og et åpent og sterkt tverrfaglig samarbeid mellom helsestasjoner, barnevern, barnehage, skole, PPT og andre instanser skal sørge for at ingen barn faller utenfor. Barnevernet tar vare på de mest sårbare og utsatte ungene våre. Haugesund SV støtter de barnevernsansatte og deres fagorganisasjoner om å innføre en bemanningsnorm i barnevernet, tilsvarende 15 barn per saksbehandler.

Barn, og ikke butikk. Gjennom sterke fellesarenaer gir vi barna våre best forutsetninger for å lykkes. Barnehagen er en viktig arena for sosialisering, språkutvikling, lek og læring. Den skal sikre utjevning av sosiale forskjeller, bidra til integrering, språklig og kulturelt mangfold.

I Norge er det den siste tiden avdekket en rekke brudd på hvordan kommersielle aktører misbruker offentlige tilskudd. Haugesund SV sier nei til utbygging og utvidelse av flere kommersielle barnehager.

Vi vil også jobbe for at alle barn i Haugesund får rett til barnehageplass i sin skolekrets – dette for å stimulere til grønnere nabolag og bedre tilknytning til nærmiljøet.

En variert og helhetlig skoledag. En god skole må bygge på et helhetlig kunnskapssyn. SVs mål for skolen er en kunnskapspolitikk som sikrer alle elever like rettigheter og muligheter. Skolen er den viktigste arenaen for sosial utjevning og inkludering. Elevene er tjent med en skole med kollektive verdier, der personale opptre samstemt og har tid og rom for elevene.

På nasjonalt nivå jobber SV for å innføre heldagsskole med flere lærere og mer rom for praktisk og kreativ læring, mer fysisk aktivitet, skolemat og skolelekser i stedet for hjemmelekser. En noe lengre og mer variert skoledag vil på sikt kunne erstatte SFO og hjemmeleksene – og slikt sett bidra til et tydeligere skille mellom skole og fritid.

Heldagsskolen i sin fulle form krever statlig finansiering, men elementer fra heldagsskoletenkingen kan likevel innføres lokalt. Haugesund SV vil jobbe for mer fysisk, kreativ og praktisk læring i skolen. Vi ønsker en bevisst og mer pedagogisk bruk av lekser – og vi vil legge til rette for at de minste ungene får skolelekser i stedet for hjemmelekser. Vi vil jobbe for å etablere gratis kjernetid på SFO for elever på 1. trinn og for å innføre søskenmoderasjon.

1.1 Ja til kommunale og ideelle barnehager

Haugesund SV vil jobbe for:

- *å trygge ressursituasjonen i de kommunale barnehagene*
- *å sikre voksentettheten i alle barnehager gjennom økt grunnbemanning og å innføre minst 50 % barnehagelærerdekning*
- *full bemanning ved fravær pga. bl.a. sykdom og pedagogenes planleggingstid ved at lønn til vikarer legges inn i budsjettet*
- *at alle nye barnehager skal være kommunale eller ideelle*
- *re-kommunalisering av de kommersielle barnehagene*
- *at skattepenger i form av statstilskudd og egenandeler skal brukes på barnehagedrift og ikke gå til kommersielle aktører*
- *at det legges til rette for at flere barn med ulik etnisk bakgrunn begynner i barnehage*
- *å øke rammene for bruk av tospråklige assistenter/miljøarbeidere og styrke språkløftet*

- å styrke tilbudet til barn med spesielle behov
- at alle barn skal ha rett til barnehageplass i sin skolekrets
- å gi de ansatte muligheten til å styrke sin formelle kompetanse

1.2 En helhetlig og variert skolehverdag

Haugesund SV vil jobbe for:

- å trygge ressursituasjonen i Haugesundsskolen
- at lærernormen anses som et minimumstall for antall lærere på en skole
- å gi lærerne tillit og fjerne unødvendig testing, kontroll og rapporteringsrutiner for ansatte i skolen
- at minoritetsspråklige barn får mer morsmålsundervisning og styrket tospråklig opplæring
- å innføre et gratis skolemåltid ved grunnskolene i Haugesund.
- at skolene skal ha ressurser til et faglig bemannet skolebibliotek
- at skolene i Haugesund skal ha en bedre vaktmesterordning
- skolebygningene på Breidablikkhøyden må rehabiliteres
- at Brakahaug skole må bygges ut for å tilfredsstille kravene til å være en 1-7-skole
- at Røvær skole skal bestå som 1-10-skole, og at foreldre som ønsker å gjøre bruk av retten til fritt skolevalg på ungdomstrinnet, skal kunne sende barna til en ren ungdomsskole i Haugesund.
- at ingen ungdomsskoler i Haugesund har mer enn ca. 500 elever
- å sikre et godt og inkluderende SFO-tilbud for alle, blant annet gjennom:
 - innføring av søskenmoderasjon
 - styrke ordningen med betalingsfritak/betalingsreduksjon for familier med lavinntekt
- å styrke kulturskolen gjennom samlokalisering og samarbeid med grunnskolen
- å sikre nok ressurser til den pedagogisk-psykologiske rådgivningstjenesten, PPT, for å unngå ventelister
- at PPT prioriterer barn og unge med psykososiale utfordringer på lik linje med faglige utfordringer

- *at kommunen sørger for nok ressurser til innføring og implementering av nytt læreplanverk (LK20)*
- *at skolene og lærerne på alle trinn i grunnskolen skal ha en gjennomtenkt pedagogisk praksis når det gjelder lekser*
- *legge til rette for skolelekser framfor hjemmelekser for de yngste elevene (1.-4. trinn)*

1.3 Tverrfaglig og tidlig innsats til beste for barna

Haugesund SV vil jobbe for:

- *å støtte innføring av bemanningsnorm i barnevernstjenesten*
- *å motarbeide privatisering av både statlige og kommunale barneverntjenester*
- *å styrke kunnskapen om barnevernstjenesten ved å legge til rette for mer og bedre informasjon om hvordan barnevernet jobber og hva de kan hjelpe med*
- *å rekruttere flere ansatte med minoritetsbakgrunn til jobb i barnevernet*
- *å forsterke det tverrfaglige samarbeidet mellom det kommunale barnevernet og Bufetat, og mellom barnevern, barnehage, skole, PPT og helsestasjonene*
- *å utvide og styrke tilbudet ved Basen familiesenter*
- *å fortsatt styrke helsestasjonene med flere helsesykepleiere*
- *å styrke jordmortjenesten i kommunen*
- *å styrke helsesykepleier- og sosiallærerfunksjonen i grunnskolen*
- *å arbeide for å rekruttere flere mannlige helsesykepleiere*
- *å beholde og involvere SLT-koordinator som et viktig koordinerende ledd i kommunens forebyggende arbeid*

1.4 Fattigdom blant barn

Haugesund SV vil jobbe for:

- *at barnetrygd og barns inntekt skal holdes utenfor når sosialhjelp beregnes*
- *å forebygge og bekjempe barnefattigdom*
- *å tilby gratis kulturskole- eller idrettstilbud én gang i uka, og innføre ordning med «opplevelseskort» for kino, teater, friluftsliv mm.*
- *å sørge for at alle aktiviteter i skolens regi skal være gratis*

- *å tilby gratis feriekubb om sommeren i samarbeid med frivillige organisasjoner*
- *å styrke ordningen med betalingsfritak/-reduksjon for SFO for familier med lavinntekt*

Kapittel 2: Helse og omsorg

SV mener at helse og omsorg er et offentlig ansvar, og ikke et område for konkurranseutsetting og profitt. Vi skal jobbe for at alle som trenger det får gode og trygge helse- og omsorgstjenester tilpasset behov, uavhengig av alder, sosial bakgrunn og personlig økonomi.

Viktige prinsipper og prioriteringer for Haugesund SV:

Bestemor skal ikke på anbud! Haugesund kommune har heldigvis valgt å ikke konkurranseutsette helse- og omsorgstjenestene. Men mye tyder på at dette fort kan snu om høyresiden igjen får makten i byen. Haugesund SV vil kjempe mot alle forsøk på å sende innbyggere som trenger hjelp, pleie og omsorg ut på anbud.

Fast og full stilling skal være hovedregelen, og ikke unntaket. I store deler av helse- og omsorgssektoren der kvinner er i flertall, er deltidsstillinger hovedregelen og ikke unntaket – særlig blant fagarbeidere. Deltidsarbeid har mange negative konsekvenser både for kvaliteten på arbeidsmiljøet og kvaliteten på tjenestene. Ikke minst har det konsekvenser for dem det gjelder. Deltidsstilling gir ikke lån i banken. Deltidsstillinger gjør kvinner avhengige av lommeboka til andre. Deltidsstillinger gjør kvinner til pensjonstapere. Ingen skal sove med mobilen på nattbordet på jakt etter ekstravakter. Haugesund SV vil avskaffe ufrivillig deltid blant kvalifisert helsepersonell og fortsette arbeidet med å øke andelen heltidsstillinger innenfor de kommunale helse- og omsorgstjenestene.

Økt grunnbemanning = god økonomi og kvalitet. Mye av løsningen på mye av deltidsproblematikken ligger i økt grunnbemanning. Ved å øke grunnbemanningen vil flere ansatte oppnå større stillingsstørrelser. Økt grunnbemanning gir mindre sårbarhet ved sykefravær og kan slikt sett redusere vikarkostnader og administrering av vikarer ved sykdom. Sist, men ikke minst kan økt grunnbemanning bidra til å heve kvaliteten på tjenestene. Økt grunnbemanning kan bidra til at en 100 % stilling føles som nettopp det, og ikke som en 120 % stilling. Haugesund SV vil fortsatt jobbe aktivt for å øke grunnbemanningen i de kommunale helse- og omsorgstjenestene.

Mer samarbeid på tvers av fag, profesjoner og organisasjoner. Haugesund SV ønsker å forsterke det samarbeidet mellom fagmiljøene i kommunehelsetjenesten, og mellom kommunehelsetjenesten, spesialisthelsetjenesten, utdanningssektoren og frivillige organisasjoner. Mer tverrfaglig samarbeid kan bidra til økt kvalitet, mer treffsikre og helhetlige tjenester.

Ingen skal falle mellom to stoler. Pasienter innenfor rus- og psykiatri er særlig utsatte grupper som ofte faller mellom systemer og har for lav prioritet i helsevesenet.

Rusproblematikk og psykiske lidelser er blant de viktigste årsakene til tapte leveår, nedsatt livskvalitet, uførhet og fattigdom. Haugesund SV vil jobbe aktivt for at kommunen har en organisering og et tilbud som gir mennesker hjelp på den måten og det nivået som passer for dem, og at de har færrest mulig personer å forholde seg til i kontakt med de kommunale tjenestene.

Mer makt til de som vet hvor skoen trykker. Den beste omsorgen og hjelpen gis gjennom et samarbeid mellom våre medarbeidere og innbyggere. Mer brukerinvolvering kan bidra til å øke tilliten til og kvaliteten på tjenestene. Haugesund SV vil jobbe for å styrke pasient, bruker og pårørende medvirkningen innenfor alle enheter i helse- og omsorg.

2.1 Tillitsbasert og verdig omsorg

Haugesund SV vil:

- *bekjempe alle forsøk på konkurranseutsetting*
- *øke andelen heltidsstillinger og øke grunnbemanningen innenfor helse- og omsorgstjenestene*
- *legge til rette for turnusordninger og turnusplanlegging som er forutsigbare for arbeidstaker og arbeidsgiver – og tilpassa folk sine liv, f.eks. årsturnus*
- *sørge for et tilstrekkelig antall lærling- og praksisplasser og kompetente veiledere i kommunehelsetjenesten.*
- *legge til rette for faglig fornying og kompetanseheving i form av kurs eller videreutdanning.*
- *styrke det tverrfaglige samarbeidet, blant annet gjennom:*
 - *mer bruk av tverrprofesjonelle team i hjemmebaserte tjenester*
 - *at alle sykehjem har tilgang på kompetanse som aktivitører, ernæringsfysiolog, og fysio- og ergoterapeuter og frivilligressurser*
- *at alle enheter aktivt involverer pasienter, brukere og pårørende gjennom brukerundersøkelser, brukerråd og erfaringskonsulenter*
- *at sykepleiere og vernepleiere blir likestilt med hensyn til rekrutteringstiltak (stipendordninger ol.) i kommunale tjenester*
- *sikre et godt bolig- og aktivitetstilbud til mennesker med utviklingshemming blant annet gjennom økte rekrutteringsmidler, krav om kvalifisert personale, økt grunnbemanning.*
- *sørge for at eldre og andre hjelpetrequende som ønsker å bo hjemme gis*

muligheten til det ved å yte gode kommunale omsorgstjenester av kompetent helsepersonell

- *legge til rette for alternative boligløsninger for eldre, som eldrekollektiv, eldretun og forsterkede omsorgsboliger*
- *sikre at mennesker med annen kulturell bakgrunn blir ivaretatt i kontakt med omsorgstjenestene*
- *øke antallet legetimer i sykehjemmene*

2.2 Et helhetlig tilbud i rus og psykiatri

Haugesund SV vil:

- *at folk skal få hjelp på det behandlingsnivået som er best for dem*
- *at Haugesund kommune forsterker samhandlingen internt i kommunen og mellom kommunen, helseforetaket og andre instanser for å gi sikre et helhetlig tilbud til mennesker med psykiske lidelser eller rusavhengighet – for eksempel gjennom videreføring og videreutvikling av ACT-teamet*
- *at Stølen skal kunne tas i bruk for mennesker som har behov trygghet og ekstraordinære skjermingstiltak*
- *at alle enheter innenfor rus og psykisk helse aktivt involverer pasienter, brukere og pårørende gjennom brukerundersøkelser, brukerråd og erfaringskonsulenter*
- *sørge for et verdig og tilrettelagt boligtilbud for mennesker som i kortere eller lengre perioder står uten bolig eller trenger hjelp til bo-trening.*
- *sørge for et forpliktende rus- og sosialpolitisk samarbeid med Kirkens bymisjon, Frelsesarmeen og andre ideelle og frivillige organisasjoner på rusfeltet*
- *opprette egen sykehjemsavdeling for rusavhengige etter modell fra Stokka sykehjem i Stavanger*
- *styrke lavterskeltilbudene og vurdere å igangsette et tverrfaglig rusteam, etter modell fra Stangehjelpa i Stange kommune*
- *sette i gang forsøksprosjekt med bemannet røyke/sprøyteromløsning for de tyngste rusmiddelavhengige i tilknytning til helsestasjonen for rusmiddelavhengige*
- *tilrettelegge for at rusmiljøet skal ha et tørt og trygt tilholdssted*
- *at politiet i Haugesund omstiller seg varslede endringer i norsk narkotikapolitikk*

Kapittel 3: Byutvikling og miljø

Menneskeskapte klimaendringer og økende forskjeller i makt og rikdom er vår tids største utfordringer. Klimaendringene er ikke noe som skjer i framtida – de skjer i dag.

Skal vi stanse klimaendringene før det er for sent, må vi ta de riktige miljøvalgene også lokalt i Haugesund. En grønn framtid krever at vi løser utfordringene i felleskap.

Viktige prinsipper og prioriteringer for Haugesund SV:

Fellesskap – ikke forurensning. Haugesund kommune har et ansvar for å sørge for at kommunen tar sin del av ansvaret for å kutte utslipp og omstille seg i retning av å bli en forurensnings- og utslippsfri by. Men dette kan verken politikere eller enkeltpersoner gjøre alene. En rettferdig og god miljøpolitikk krever fellesskapsløsninger og en bred folkelig involvering, spesielt fra barn og unge. Haugesund SV vil at innbyggerne i større grad blir involvert i viktige miljø- og klimaspørsmål.

Å satse på sentrum er å satse på miljø og levekår. Haugesund SV skal fortsette arbeidet med å drive en bærekraftig byutvikling med en særlig aktiv satsing på sentrum. Vi jobber for et levende sentrum med flere boliger, arbeidsplasser, et godt kulturtilbud for unge og eldre, og flere grønne friområder og lekeplasser. Dersom flere mennesker både bor, jobber og handler i sentrum vil dette redusere bilbruk og belastningen på veinettet. Men å satse på sentrum handler også om å satse på levekår. Levekårsundersøkelser viser at de største sosiale utfordringene i Haugesund finnes i sentrum. For Haugesund SV skal miljø og levekår være styrende i prioriteringen av all byplanlegging og byutvikling. Vi skal legge til rette for et sentrum med fokus på mangfold og miljø.

Vi vil ta grønne veivalg. Haugesund SV jobber for at det skal være enkelt, trygt og rimelig å bevege seg til fots, med sykkel eller ved bruk av kollektivtransport. Vi setter kollektivtrafikk og myke trafikanter først, frem for utbygging av mer bilvei.

Vi vil kutte utslipp, ikke arbeidsplasser. Haugesund SV vil jobbe for at selskap der kommunen har eierinteresser, og bedrifter i det private næringslivet i regionen omstiller seg i en mer miljøvennlig og bærekraftig retning og at det etableres flere og ikke færre jobber som ledd i en slik satsing. Å være miljøvennlig skal være et konkurransefortrinn. SV vil kutte utslipp, ikke arbeidsplasser.

En ren natur – for alle! Kontakt og nærhet til natur og friluftsområder er viktig for folkehelsen og for utvikling av miljøbevissthet. Haugesund SV vil verne om allemannsretten, grønne friområder og strandsone både i og utenfor sentrum.

3.1 Fellesskap, ikke forurensning

Haugesund SV vil:

- *at miljøhensyn, folkehelse og levekår skal ivaretas i all kommunal planlegging*
- *innføre klimabudsjett og klimaregnskap for kommunen, som ledd i å prioritere og følge opp den kommende kommunedelplanen for klima og energi*
- *involvere innbyggerne i miljø- og byutviklingsprosjekt blant annet gjennom økt bruk av folkemøter*
- *øke ungdomsrådet og ungdoms- og elevorganisasjoners innflytelse i klima- og miljøspørsmål*
- *at kommunale bygg skal være klimanøytrale*
- *at kommunen etablerer en miljøportal med innspill og inspirasjon til hvordan Haugesund kan bli mer miljøvennlig*
- *bruke medlemskapet Klimapartner til aktiv kunnskapsutvikling og kunnskapsdeling om klima og miljø – for kommunens medarbeidere, det lokale samfunns-, arbeids- og næringslivet og for innbyggerne*

3.2 Et levende sentrum for miljø og mangfold

Haugesund SV vil:

- *at Flotmyr skal ha førsteprioritet som byutviklingsprosjekt. Flotmyr skal være et forbilde når det gjelder miljø og sosialt mangfold – med helhetlige, energieffektive løsninger, variasjon i funksjoner og boligtyper tilrettelagt for ulike mennesker og levemåter.*
- *arbeide for et områdeløft for Risøy, med aktiv medvirkning fra beboere og velforening*
- *jobbe aktivt for ny broforbindelse til Risøy, og stenge Risøybroa for biltrafikk når ny broforbindelse er på plass*
- *lempe på parkeringskrav for etablering av boliger i sentrum og legge til rette for bilkollektiv / bildeleordninger ved å stille plasser i kommunale p-hus og p-plasser til disposisjon*
- *beholde og videreutvikle Grytå som en grønn lunge og møtested for barn og unge*
- *styrke offentlige møteplasser og jobbe for at flere tar i bruk friområder som Byparken, Grytå og Rådhusplassen til kulturelle og sosiale formål*

- *stimulere til mer aktivitet og torghandel ved å fjerne torghandleravgift for Rådhusplassen*
- *reetablere Byhagen*
- *verne om bebyggelse med historisk og arkitektonisk verdi*
- *stimulere til økt utnyttelse av eksisterende, ubenyttet bygningsmasse i sentrum ved å lempe på krav til parkering og uteoppholdsareal*
- *legge til rette for mer lek og aktivitet med flere lekeområder i sentrum – sommer og vinter*
- *jobbe for utslippsfri bybåt mellom sentrum, Nord-Karmøy og byøyene*
- *verne om Vibrandsøy som grønn perle i havet og byen*

3.3 Grønne veivalg

Haugesund SV vil:

- *samarbeide med fylket om å styrke og videreutvikle kollektivtilbudet slik at det lønner seg å ta buss fremfor bil – blant annet gjennom å:*
 - *videreføre og utvide 10-kroners bussen*
 - *øke frekvens i bussavganger rundt arbeidstid start og slutt*
 - *utvikle prøveordninger med miljøvennlig ringetaxi eller minibusser i sentrum og sentrumsnære områder (jfr. Kolumbus sitt «Hent meg»-prosjekt)*
- *intensivere satsingen på sykkelby og prioritere et sammenhengende og trygt sykkelveinett, fremfor utbygging av mer bilvei. Før sykkelveinettet er utbygd vil vi aktivt jobbe for enkle tiltak som for eksempel å:*
 - *tillate sykling mot kjøreretning i enveiskjorte gater*
 - *anvise syklisters plass i veibanen med veimerking ("sharrows")*
- *ha omkamp om utbygging av firefeltsvei i Karmsundgata – og si nei til utbygging av mer bilvei som ikke er finansiert, behovs- og klimavurdert.*
- *definere egne kollektiv- og samkjøringsfelt på veistrekningslinjer hvor det allerede er flere parallelle kjørefelt*
- *at biler som kommunen eier eller leier skal være elbiler, og at kommunen benytter seg av og støtter opp om bildeleordninger.*
- *at kommunen går foran som et godt eksempel og tilbyr belønningsordninger for miljøvennlige arbeidsreiser til fots, på sykkel eller med kollektivtransport, og samarbeider med offentlig og privat næringsliv om tilsvarende ordninger.*

- *etablere tilstrekkelig med ladestasjoner for elbiler i kommunal og privat regi*
- *etablere ladestasjoner for elsykler i sentrum*

3.4 Grønn næringsutvikling

Haugesund SV vil:

- *støtte og styrke Gründerloftet i sentrum*
- *styrke samarbeidet mellom næringsliv og miljøer for utdanning, forskning og innovasjon med mål om grønnere næringsutvikling.*
- *støtte aktører som jobber for å redusere matsvinn*
- *sørge for at Haugaland Kraft, der Haugesund kommune er en betydelig eier, satser på utvikling av fornybar energi, som havvind, sol-, bølge- og tidevannskraft og jordvarme.*
- *at HIM der Haugesund kommune er en betydelig eier jobber for å etablere biogassanlegg for å omgjøre avfall til lokal verdiskaping*
- *at all virksomhet på Haugaland Næringspark skal være grønn og fornybar*
- *stille strenge og målbare energikrav til kommunale nybygg*
- *stille målbare miljøkrav til kommunale innkjøp og byggeplasser*
- *satse sterkt og aktivt på havvind, men pause utbygging av landbaserte vindmølleparker*
- *støtte og legge til rette for å etablere landsstrøm for cruiseskip i Karmsund havn*
- *at kommunen skal delta aktivt i klyngesamarbeidet Maritime CleanTech*

3.5 En ren natur – for alle

Haugesund SV vil:

- *verne matjord på Fagerheim*
- *verne om grønne lunger, trær og parker – og hindre omregulering av grønne friområder til andre arealformål*
- *utarbeide en markaplan for Haugesund kommune*
- *hindre forsøpling av byen og naturen, og utvide strandryddeaksjonen til også å være en landryddeaksjon*

- *ha insektvennlig beplantning i kommunale parker*
- *styrke friluftorganisasjonene og friluftsrådenes arbeid, med et spesielt fokus på at barn og unge, mennesker med funksjonsnedsettelse og minoritetsbefolkning skal kunne ta naturen i bruk*
- *ferdigstille kyststien fra sentrum til Årabrotkilen*
- *bruke miljøvennlig granulat i bygging eller oppgradering av kunstgressbaner og ballbinger*
- *finne miljøvennlige alternativ for underlag på lekeplasser, i barnehager og skolegårder*

Kapittel 4: Arbeid, velferd og likestilling

Sterke fellesskap og gode velferdstjenester gir mennesker muligheter uavhengig av hvilken bakgrunn de har. Fellesskapet tar vare på oss og derfor må vi ta vare på fellesskapet

Viktige prinsipper og prioriteringer for Haugesund SV:

Det er nødvendig med mer tid og tillit til de som jobber for fellesskapet.

Haugesund SV vil jobbe for en tillitsreform i samarbeid med fagorganisasjonene

Faste, hele stillinger og nok folk på jobb.

I kommunen skal fast og hel stilling skal være hovedregelen, og ikke unntaket. Økonomisk uavhengighet er en forutsetning for likestilling. Haugesund SV vil fortsette arbeidet med å øke andelen heltidsstillinger, faste stillinger og lik lønn for likt arbeid. Det skal være nok folk på jobb til å ivareta kvaliteten på velferdstjenestene. Økt grunnbemanning gir mindre sårbarhet og slitasje ved sykdom, og økt kvalitet på arbeidsmiljø og tjenestetilbud.

Velferd skal tjene folk, ikke penger!

Omsorg, skole, barnehage, barnevern, vann, avløp eller renhold skal ikke være butikk. Haugesund SV kjemper for profittfri velferd og mot konkurranseutsetting av de kommunale velferdsoppgavene.

Vi skal lytte til de som vet hvor «skoen trykker».

Mange føler på en avstand mellom folk og forvaltning, en avmakt i forhold til systemet og lite eierskap til endringer i nærmiljøet. Haugesund SV vil innbyggerne større innflytelse i viktige saker og jobbe aktivt for å bygge opp et godt system for innbygger – og brukerinvolvering i kommunen.

Tillitsreformen handler først og fremst om en endring i tankesett – både for ledere, medarbeidere og folkevalgte. Dernest handler det om en alternativ måte for organisering, styring og ledelse av tjenestene.

Det handler om frigjøring fra byråkratiske og tungroddede systemer. Om å gi medarbeidere nok tid til å gjøre jobben sin og mer rom til faglig frihet. At ledere må bli gitt mer tid til nettopp ledelse, og til å skape rom for utviklingsarbeid. Det handler om mindre silotenkning, at ulike mennesker har ulike behov og et ønske om mer tverrfaglig samarbeid. Og ikke minst om økt brukerinvolvering og mer makt til de som vet hvor skoen trykker. Tillitsreformen handler om at innbyggerne våre ikke skal bli kunder. Kommunale velferdstjenester er ikke varer i en butikk, da det forutsetter en markedsrett som de fleste av oss ikke har. Det handler om at fellesskapets midler skal brukes treffsikkert og kunnskapsbasert.

I det store og det hele handler det om tilliten til kommunen og velferdsstaten.

I Haugesund kan tillitsreformen handle om:

- **Mindre teoretisk testing – og mer praktisk læring**
- **Mindre standardisering – mer rom for faglig skjønn**
- **Mindre siloer mellom fagfolk og tjenesteområder – mer tverrfaglighet**
- **Mindre administrativ og politisk detaljstyring – mer makt til medarbeidere og innbyggere**

Haugesund skal være raus, mangfoldig og solidarisk. I Haugesund skal det være rom for forskjeller i kultur og levemåte. Ingen skal diskrimineres på grunnlag av kjønn, seksualitet, religion, hudfarge eller kulturell bakgrunn.

Haugesund SV skal jobbe for at byen vår fortsatt skal være en foregangskommune i bosetting og integrering av flyktninger. Og vi skal være en by fri for hat, rasisme og fremmedfrykt.

Det finnes ingen fattige barn. Men det finnes fattige foreldre. Sosialhjelp er et kommunalt ansvar som skal sørge for at folk kommer seg på beina og over kneika når man er i en økonomisk krise. Kommunen skal ta spesielt hensyn til barn. Haugesund SV skal sørge for at barnetrygd og barns inntekt holdes utenfor når sosialhjelp beregnes. Kommunen skal ha tilstrekkelig med ressurser til å fange opp og følge opp mennesker som trenger hjelp til å komme i arbeid, behandling eller aktivitet. SV mener det er kommunens plikt å tilby meningsfulle aktiviteter til sosialhjelpsmottakere. Tilbudene og hjelpen som gis skal være individuelt tilpasset personens forutsetninger og livssituasjon.

Tak over hodet uten gjeld opp til taket. I dag tjener noen seg rike på å eie mange boliger, mens andre aldri får mulighet til å eie sitt eget hjem. Bolig er blitt et klassespørsmål, og vi trenger mer politisk styring og mindre marked. SV vil bygge boliger som samsvarer med folks behov og som vanlige folk har råd til å kjøpe.

Alle har rett til et liv uten vold og frykt. Vi skal sørge for at kommunen jobber aktivt med å forebygge, avdekke og hjelpe de som er utsatt for vold og overgrep i nære relasjoner

4.1 Et trygt og inkluderende arbeidsliv

Haugesund SV vil:

- *samarbeide tett med fagorganisasjonene*
- *fortsette arbeidet for økt grunnbemanning, faste og hele stillinger i kommunale enheter*
- *etablere en kommunal bemanningssentral innenfor oppvekstområdet og videreutvikle bemanningssentralen innenfor helse- og omsorg.*
- *stanse bruken av bemanningsbyråer i hele kommunen*
- *begrense bruk av midlertidige ansettelse til et minimum og kjempe mot alle former for reversering av vårt vedtak om at Haugesund kommune skal forholde seg til den tidligere arbeidsmiljøloven når det kommer til midlertidige ansettelse*
- *fortsette arbeidet for å sikre ansattes yringsfrihet og å styrke varslernes stilling*

gjennom et uavhengig varslingsutvalg og etablering av trygg varslingskultur

- *legge til rette for kompetanseutvikling og sørge for at ansattes kompetanseheving fører til reel og permanent lønnsøkning*
- *sørge for at Haugesund kommune bidrar aktivt til å kvalifisere framtidige og nåværende ansatte gjennom lærlinge-, realkompetanse- og praksisordninger*
- *at mennesker med funksjonsnedsettelse skal gis muligheten til en plass i det ordinære arbeidslivet på lik linje med andre arbeidstakere. Blant annet gjennom kommunale arbeidsplasser i regi av Samordningsrådet for utviklingshemmede sitt HELT MED-prosjekt.*
- *legge til rette for at kommunalt ansatte kan være i arbeid så lenge de ønsker gjennom gode seniorpolitiske tiltak*
- *at kommunen bruker egne kompetente ansatte i stedet for eksterne konsulenter når kommunens tjenestetilbud skal evalueres og utvikles*
- *at kommunen etterlever vedtatte seriøsitetskrav i byggeprosjekter og andre kommunale prosjekter i tett samarbeid med fagbevegelsen og Arbeidstilsynet*
- *at kommunen arbeider aktivt for å avdekke og motvirke sosial dumping*
- *innføre seriøsitetskrav for skjenke- og serveringsbevillinger og inndra bevillinger ved avdekking av arbeidslivskriminalitet, grov trakassering eller rasisme*

4.2 En solidarisk flyktning- og integreringspolitikk

Haugesund SV vil:

- *beholde mottaksskolen på Breidablikk*
- *styrke den barnefaglige kompetansen i kommunens flyktningarbeid*
- *at kommunen utarbeider en lokal handlingsplan mot rasisme og etnisk diskriminering*
- *øke innvandrerkvinnens mulighet for utdanning og yrkesdeltakelse ved å styrke norskopplæring og arbeidstrening under ordnede arbeidsforhold*
- *innføre mentorordninger og andre målrettede ordninger som gir flyktninger og andre innvandrere hjelp til jobbsøking*
- *sørge for at det lokale næringslivet bidrar i integreringsdugnaden*
- *øke de økonomiske rammene for bruk av tospråklige assistenter og styrke språkløftet i barnehagene*
- *at minoritetsspråklige barn får mer morsmålsundervisning og styrket tospråklig undervisning i skolen*

- *at flere minoritetsspråklige barn skal få delta på SFO*
- *at kommunen støtter og samarbeider med frivillig sektor i integreringsarbeidet*
- *arbeide for å beholde flyktninger som har fullført introduksjonsprogrammet i kommunen*

4.3 En verdig sosialpolitikk

Haugesund SV vil:

- *sørge for at barnetrygd og barns egen inntekt holdes utenfor når sosialhjelp beregnes*
- *styrke det tverrfaglige samarbeidet mellom sosialtjenesten i NAV, andre kommunale enheter, spesialisthelsetjenesten og frivillighetsapparatet*
- *opprette og utvikle brukerråd og aktiv brukerinvolvering i ulike deler av sosialtjenesten*
- *sørge for at mennesker som er i kontakt med kommunens sosialtjeneste har en kontaktperson å forholde seg til*
- *sette et tak på antall sosialhjelpsmottakere per saksbehandler i sosialtjenesten*

4.4 En sunn og sosial boligpolitikk

Haugesund SV vil:

- *etablere et kommunalt tomteselskap i tråd med Sandnesmodellen*
- *videreutvikle og styrke det ikke-kommersielle boligtilbudet og den kommunale startlånordningen*
- *utvikle et kommunalt leie-til-eie konsept*
- *vurdere et kommunalt hybelkollektiv for lærlinger og studenter*
- *at kommunen skal bistå ved ønsker om å etablere seniorkollektiver, som et supplement til alders- og omsorgsboliger*
- *sørge for alternative og bemannede botilbud til mennesker som av ulike grunner har vanskelig for å fungere i egen bolig.*
- *prioritere boligbygging i og omkring sentrum*
- *sørge for trygge og sunne oppvekstmiljø for barn og unge i alle bolig- og byutviklingsprosjekt*

- *utarbeide en tiltaksplan for oppgradering og vedlikehold av lekeplasser i samarbeid med velforeningene*
- *verne grønne lunger, matjord og friluftsområder fra boligutbygging*

4.5 Vold i nære relasjoner

Haugesund SV vil:

- *øke kompetansen om overgrep og vold i nære relasjoner i kommunen*
- *sørge for å gjennomføre den kommunalt vedtatte planen om bekjempelse av vold i nære relasjoner*
- *styrke Krisesenteret og sørge for at kommunen har et langvarig botilbud for voldsutsatte som trenger det*
- *arbeide for at statens barnehus tilbyr sin kompetanse og tilbud i Haugesund*
- *øke kompetansen i kommunen om sosial kontroll og æreskultur*

4.6 Et levende lokaldemokrati

Haugesund SV vil:

- *bevare og videreutvikle ordningen med åpen høring om kommunebudsjettet*
- *aktivt ta i bruk folkemøter omkring viktige politiske spørsmål i kommunen*
- *støtte innføring av stemmerett for 16-åringer*
- *etablere et godt system for brukerundersøkelser, brukerråd og erfaringskonsulenter i alle deler av kommunal virksomhet*
- *vurdere om Haugesund kommune skal opprette en funksjon som «demokratiutvikler» med mål om involvering av innbyggere og utvikling av lokaldemokratiet*

Kapittel 5: Kultur, idrett, friluftsliv og frivillighet

SV vil arbeide for å trygge og bygge videre på Haugesunds rike og varierte kulturliv, idrettstilbud og friluftsmuligheter. Dette har betydning for befolkningens identitet, utfoldelses- og opplevelsesmuligheter og kreativitet.

Haugesund har et mangfoldig foreningsliv. De frivillige og ideelle organisasjonene står for viktige oppgaver i lokalsamfunnet, og dette ønsker SV å støtte opp om!

Frivillighet som ressurs. Frivillige og ideelle organisasjoner står i dag for en svært viktig og nødvendig del av tilbudet til Haugesunds innbyggere på mange områder. Haugesund SV vil jobbe for langsiktige og stabile vilkår for ideelle aktører, og vil aktivt motarbeide at kommersielle tilbud får etablere seg på deres bekostning. Frivillighet stimulerer til demokrati og deltakelse, noe som er svært viktig i en kommune.

Bærekraftige bydelshus. Bydelshusene skal ha en viktig funksjon i barn og unge sitt nærmiljø. Kort avstand til aktivitet og tilbud i nærmiljøet er både miljøvennlig og bidrar til mer samhold og engasjement i lokalmiljøet. Bydelshusene må blomstre i tråd med sin egenart. De skal stimuleres og ikke detaljstyres. Haugesund SV vil satse aktivt på levende bydelshus med ungdom som målgruppe.

Kultur i sentrum. Haugesund har mange sentrale kulturinstitusjoner innenfor en liten radius. Folkebibliotek, museum, kino, teater, kunst- og billedgalleri er viktige offentlige kulturinstitusjoner og en sentral del av det frie og mangfoldige kulturlivet og en viktig del av Haugesund sentrum. Haugesund SV vil arbeide for at disse institusjonene fortsatt forblir og har gode utviklingsmuligheter og vilkår i sentrum – bokstavelig talt.

Folkebibliotek for framtida. Folkebibliotekene gjør kunnskap, kultur, litteratur og verdier tilgjengelig for alle grupper i samfunnet, uavhengig av sosiale, økonomiske og geografiske skillelinjer. Bibliotekene har vært med på å bygge opp landet vårt som kunnskaps- og kulturnasjon. I internettalderen har bibliotekene også fått en ny betydning, som portaler og kvalifiserte veivisere i den nye informasjonsoverfloden. Haugesund SV vil jobbe for å styrke folkebiblioteket som kunnskaps-, kultur- og formidlingsinstitusjon og en aktiv bidragsyter til demokrati og ytringsfrihet.

Folkehelse for folk flest. Det er viktig å gi de som driver toppidrett gode nok rammevilkår, da dette er med på å holde liv i bredden og være identitetsskapende for innbyggerne i kommunen. Haugesund SV vil likevel prioritere den brede mosjons- og idrettsaktiviteten. Vi vil spesielt legge vekt på allsidige og lekpregede tilbud til barn og

unge – og nonprofitt foreninger som driver mosjons- og folkehelse tilbud som gjør det mulig å delta uavhengig av størrelse på lommebok.

5.1 Et levende kulturliv

Haugesund SV vil:

- sikre aktivitet og tilbud ved alle bydelshus
- videreutvikle Gamle Slaktehuset til å bli et kulturhus og rusfritt alternativ for unge etter modell fra Metropolis i Stavanger
- legge til rette for trygg ferdsel for Ungdom i sentrum mellom rusfrie aktiviteter og kollektiv transport
- sørge for midler til korps, kor og teater
- sørge for at lokale kunstnere og kulturutøvere, både profesjonelle og amatører, tilbys gode arenaer for sin virksomhet
- arbeide for at folkebiblioteket og folkemuseet har vilkår til å fungere som levende, flerkulturelle møteplasser for kulturformidling, kommunikasjon, læring og demokratiutvikling
- reetablere Haugesund som Friby for forfulgte forfattere og knytte fribyforfatterordningen til folkebiblioteket
- at graffitikunstnere skal få utfolde seg i utvalgte byrom
- bruke graffitikunstnere til maling av spill og aktiviteter på asfalt i skolegårder og på lekeplasser
- tilpasse kulturlokaler for mennesker med funksjonshemninger.
- beholde Filmfestivalen i Haugesund

5.2 En idrett for helse og trivsel

Haugesund SV vil:

- prioritere den brede idretts- og mosjonsaktiviteten
- at folkebadet på Flotmyr skal bygges og driftes av kommunen
- sørge for tilbud til de som har særskilte behov gjennom universell utforming
- sørge for erfaringsutveksling og videreutvikle «Vard-modellen» til andre idrettsområder

- støtte og verne om mosjonstilbud for voksne i regi av foreninger og frivillige organisasjoner, f.eks. gjennom støtte til kursing og utstyr.

5.3 Frivillighet som ressurs

Haugesund SV vil:

- at Haugesund kommune utarbeider en tydelig plan for hvordan man ønsker å samarbeide med frivillige lag og organisasjoner, brukerutvalg og andre organer som representerer kommunens befolkning innenfor ulike områder.
- la bydelshus og aktivitetshus ha egen ledelse med nærhet til lag og foreninger som bruker dem.
- åpne for større og billigere tilgang for frivillige lag og foreninger for barn og ungdom som ønsker å låne kommunale bygg (i tråd med LNU sitt forslag).
- verne om og beholde Skattekammeret i Haugesund
- primært prioritere midler til frivillige lag og organisasjoner som arbeider for inkludering, integrering, fattigdomsbekjempelse, klima og miljø